

Grup Piyano Öğretiminin Müzik Eğitimi Öğrencilerinin Okul Şarkılarını Eşlikleme Ve Transpoze Becerilerinin Geliştirilmesine Etkisi

Demet Aydın¹, Belir Tecimer²

Özet

Bu araştırmanın amacı eğitim fakültelerinin müzik eğitimi anabilim dallarında eğitim gören müzik öğretmeni adaylarının işlevsel piyano becerilerini geliştirmede, grup piyano öğretiminin anlamlı bir etkisinin olup olmadığını tespit etmektir. Araştırma deneysel bir çalışma olup, öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda 2010-2011 eğitim-öğretim yılı, güz döneminde öğrenim gören 40 üçüncü sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Deney öncesinde ve sonrasında her iki gruba araştırmacı tarafından geliştirilen "Piyano ile Eşlikleme ve Transpoze Alanında Performans Testi" uygulanarak grupların eşlikleme ve transpoze becerilerinin düzeyi belirlenmiştir. Deney grubuna müfredat programında yer alan bireysel piyano derslerinin yanı sıra, altı hafta süresince grup ortamında piyano eğitimi verilmiştir. Kontrol grubu ise sadece bireysel piyano derslerini almaya devam etmiştir. Araştırma sonucunda deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin aldıkları puanlar karşılaştırıldığında, sonuçların birbirinden farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Deney grubu öğrencilerinin grup piyano eğitimi sonucu aldığı sontest performans puanlarının, kontrol grubu öğrencilerin puanlarından anlamlı bir şekilde yüksek çıktığı sonucuna ulaşılmıştır. Sonuç olarak grup piyano eğitiminin öğrencilerin eşlikleme ve transpoze becerilerini geliştirmede etkili olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Grup Piyano Eğitimi, Piyanoda İşlevsel Beceriler, Eşlikleme Yapma, Transpoze Etme.

Abstract

The purpose of this investigation is to determine whether the group piano instruction has significant effect on the development of the future music teachers' functional piano skills at the departments of music education of faculties of education. This research was an experimental study and the pretest-posttest design control group model was applied. The study group of the research consisted of 40 junior-year students in Gazi University, Department of Music Education in the fall semester of the academic year 2010-2011. Before and after the experiment, groups have completed "Performance Test of Harmonization and Transposition on the Piano" prepared by the researcher to assess their levels of harmonization and transposition skills. The experimental group was provided with piano instruction in a group setting for six-week in addition to regular private piano instruction. Meanwhile, the control group had only piano lessons. As a result of the research, scores of the students involved in experiment and control groups differentiated from each other. The post-test performance scores of the students of experimental group were significantly higher than scores of the students of control group as a result of the group piano instruction. It was concluded that group piano instruction had a profound influence on the students to improve their harmonization and transposition skills.

Key words: Group Piano Instruction, Functional Piano Skills, Harmonization, Transposition.

GİRİŞ

Eğitim fakültelerinin müzik eğitimi anabilim dalları, müzik öğretmeni adaylarına mesleki müzik eğitimi veren kurumlardır. Bu kurumların müzik öğretmenliği lisans programları, genel ve özengen müzik eğitimi dahilinde yapılan müziksel etkinlikleri doğru ve etkin bir şekilde uygulayabilecek müzik öğretmenleri yetiştirmeyi amaçlar.

Müzik öğretmenliği lisans programı, alan ve alan eğitimi (müzik bilgisi) dersleri, öğretmenlik meslek bilgisi dersleri (formasyon bilgisi) ve genel kültür (genel bilgi) derslerinden oluşmaktadır. Müzik eğitimi programında müzik alan bilgisi dersleri arasında

¹ Yrd. Doç. Dr., Cumhuriyet Üniversitesi, daydinli@cumhuriyet.edu.tr

² Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, belir@gazi.edu.tr

yer alan piyano dersi öğretmen adaylarını alanlarına hazırlayan önemli bir derstir. Yüksek Öğretim Kurumu'nun (YÖK) ders tanımlarında bu ders şöyle açıklanmaktadır: Piyano eğitimi ve öğretimi müzik öğretmenliği programının temelini oluşturur. Aşamalı olarak, teknik alıştırma ve etütleri, Türk ve dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri, eğitim müziği örneklerini, piyano literatürü ile okul müzik eğitiminde öğrenme-öğretme tekniklerini kapsamaktadır (YÖK, 2012). Müzik eğitimi programı ders tanımında yer alan "piyano eğitimi ve öğretimi, müzik öğretmenliği programının temelini oluşturur" ifadesi, piyanonun müzik öğretmenleri tarafından müzik derslerinde kullanılmasının gerekli olduğunu göstermektedir. Piyanonun müzik öğretmeni tarafından müzik etkinliklerinde kullanılması hem öğretmene kolaylık ve yarar sağlayacak, hem de öğretmenin derslerini etkin ve verimli bir şekilde uygulayabilmesine olanak tanıyacaktır.

Müzik öğretmeni görev yapacağı derslerde en çok şarkı öğretimi yapacaktır. Öğretmenin bir şarkıyı öğretirken/söyletirirken piyanodan yararlanması, öğrencilerin çok sesli müzik zevkini geliştirir ve müzik dersinin niteliğini artırır. Öğretmen şarkı söyleme etkinliğinde eşliği yazılmış şarkıların eşlik partilerini piyano ile çalabilir veya bilgi ve birikimini kullanarak şarkılara yeni eşlikler yazabilir. Eşlikli çalınan okul şarkılarının, çok sesli şarkıların, makamsal ve tonal eserlerin öğrencilerin ses aralıklarına göre uyarlanmasında yani başka bir tona aktarılmasında da öğretmen piyanodan destek alır. Özen (1998) müzik öğretmenleri için öğrencilerinin seslerini eğitmek amacıyla; ses alıştırma çalışmalarının yapılmasında, öğrencilerinin sesine pes ya da tiz gelen şarkıların başka tona/makama transpoze (aktarım) edilerek seslendirilmesinde, piyanonun etkili bir çalgı olduğunu ifade etmektedir.

Sonuç olarak, müzik öğretmenin, müzik derslerinde piyanodan olabildiğince yararlanabilmesi için temel müzik bilgi ve beceri konularındaki donanımlarının yanı sıra, okul şarkılarına piyano ile eşlik yapabilme, eşlik yazabilme, gerektiğinde şarkıları transpoze edebilme vb. işlevsel piyano becerilerine yeteri kadar hakim olması gereklidir. Öğretmenin işlevsel piyano becerilerini derslerinde kullanması hem derslerinin ilköğretim müzik dersi öğretim programı amaç ve hedeflerine yönelik işlenmesinde, hem de bu amaçlar doğrultusunda konuyu ve içeriği bu becerilerle örnekleyerek pekiştirmesinde yararlı olacaktır.

İşlevsel piyano becerileri, müzik öğretmenlerinin piyanoyu müzik derslerinde daha etkin bir eğitim aracı olarak kullanabilmelerini sağlayan pratik piyano çalma becerileridir. Bu beceriler, verilen bir ezgiye eşlik yapabilme, deşifre çalabilme, transpoze edebilme, çok seslendirme yapabilme, kadans çalabilme, analiz edebilme, doğaçlama yapabilme, birlikte çalma ve koro ve orkestra eserlerinin partilerini piyanoda çalabilme vb. becerilerdir. Bu işlevsel beceriler ile donanmış olarak mezun olan müzik öğretmenleri, piyanoyu görev yapacakları okullarda öğrencilerine müzik öğretirken, eşlik yaparken ve koro, çalgı veya çalgı gruplarına eşlik yaparken daha etkili olarak kullanabileceklerdir (Kasap, 2005, s.149-150).

Ancak müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki piyano programları daha çok teknik ve performans becerilerin müzik öğretmen adaylarına öğretimini hedeflemektedir. Bu kurumlardaki piyano eğitiminin amacı piyanist yetiştirmek değil, müzik sınıflarında piyanoyu daha etkili bir şekilde kullanabilen öğretmenler yetiştirmek olmalıdır. Çünkü okul müziğinin ilk ve ortaöğretim sınıflarındaki öğrencilere öğretimi, artistik piyano becerilerinin ötesinde işlevsel piyano becerilerinin de kullanılmasını gerektirmektedir. Ne yazık ki, müzik öğretmenleri işlevsel piyano becerilerini ya çok az, ya da hiç kazanamadan müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardan mezun olmaktadır. Müzik öğretmenlerinin gerçek müzik öğretim ortamında piyanoyu daha etkili olarak kullanabilmeleri için artistik piyano becerilerinin yanı sıra deşifre yapabilme, eşlik yapabilme, birlikte seslendirme, kadans çalabilme, analiz edebilme, çokseslendirme yapabilme, transpoze edebilme gibi işlevsel piyano becerilerini de kazanarak mezun olmaları kaçınılmazdır (Kasap, 2005).

İşlevsel piyano becerilerinin kazanımına ve geliştirilmesine dair ABD’de bulunan birçok üniversite ve yüksekokul programlarında çeşitli dersler yer almaktadır. Öğrenciler işlevsel becerileri genellikle grup ortamında öğrenirler. İşlevsel piyano becerilerinin kazandırılmasına yönelik olarak grup içinde yapılan dersler, bireysel derslere göre daha etkilidir. Uzun yıllar yapılan uygulamalar sonucunda grup içerisinde yapılan öğretimin, bireysel derslerden daha etkili olduğu ortaya çıkmıştır (Johnson, 1987).

Grup piyano dersleri, piyano laboratuvarlarında en az iki piyano ve iki öğrenci ile farklı amaçlardaki yaş gruplarına uygulanabilen, programında temel müzik bilgilerinin öğrenilmesini ve piyanoda işlevsel becerilerin geliştirilmesini konu alan bir öğretim yaklaşımıdır.

Genelde en az iki, en fazla altı yarıyıl lisans eğitim programlarında yer alan grup piyano dersleri müzik öğretmenliği için önemli olarak görülen piyano becerilerini uygulama amacıyla tasarlanmıştır (Young, 2010). McDonald (1989) grup piyano eğitimi müfredatlarının melodileri eşikleme, akor dizisi çalma, transpoze, kulak çalışması, deşifre ve eşikli çalma becerilerini içermekte olduğunu ifade etmektedir. Bunların yanı sıra grup piyano eğitimi, öğrencilere nota okuma, müzik tarihi ve edebiyatı, müziksel yorumlama, işitsel çalışmalar gibi konularda etkili bir şekilde eğitim verme olanağı tanır. Grup piyano eğitimi içindeki çalma deneyimleri armoni, birlikte çalma gibi becerileri de geliştirmektedir (Stevens, 1989). Grup piyano dersleri aynı zamanda öğrencilerin müziksel ve sosyal açıdan gelişimlerine de olanak tanır. Bu sayede öğrenciler bağımsız, özgüven içinde öğrenmelerini sağlarken, öğretme ve öğrenmeye istekli, yeni fikirlere ve diğer grup üyelerine karşı daha açık ve duyarlı olur.

Grup piyano dersleri, öğrencinin sosyal becerisinin ve duygusal zekasının gelişiminde istenilen davranışları görmek için ideal bir ortam yaratmaktadır (McClung, 2000). Burkett (1982) öğrencilerin aynı amaç ve problemleri paylaşan insanlarla grup etkileşimi içinde olduklarında, müziği paylaşma konusunda daha istekli görüldüklerini ifade etmiştir. Bu nedenle grup piyano eğitimi her seviyedeki öğrencinin yaratıcılığını ve girişkenliğini ortaya çıkarmaktadır. Shockley’e göre (1982) müzisyenlik bir grup ortamında doğal olarak kendiliğinden gelişmektedir. Öğrencilerin birlikte çalması, birbirlerini dinlemesi ve gerektiğinde karşılık vermesi, onlara çalma deneyimi ve eleştirel dinleme becerisi kazandırır. Topluca çalma ve diğer grup aktiviteleri sayesinde öğrenciler ritmik duyarlılık, cümleme, ezgi ve eşliği aynı anda dengeli çalma becerilerini geliştirmektedir. Öğrenciler bir piyano parçasını çalmanın farklı yollarını ve estetik duyularını tecrübe eder, diğer öğrencilerin ilk evreden, son evreye kadar çalma becerilerindeki gelişimi görür. Öğrenciler grup içinde diğer öğrencilerin çaldıkları parçalarda görülen çalma sorunlarına ilişkin bilgilerini kullanarak çözümler bulmaya çalışır ve kendileri için deneyim kazanır. Bu çalma deneyimleri sayesinde de öğrenciler geniş bir repertuvara sahip olur.

Piyano öğretmeni açısından bakıldığında, grup piyano eğitiminde öğretmen bir ders saatinde birden çok öğrenciye ders vererek zamandan tasarruf edebilmektedir. Grup piyano öğretmeni temel müzik bilgilerini her öğrenciye ayrı ayrı anlatmak yerine, bir öğrenci topluluğuna anlatarak hem öğrencilere daha etkili bir eğitim sunmakta, hem de bir öğretmen olarak daha çok motive olmaktadır (Kasap, 2005). Grup piyano eğitimine dair yurt içinde deneysel ya da kuramsal nitelikte yapılmış bir çalışmaya rastlanmasa da, yurt dışında bu alanda yapılan araştırmalar bu bulguları doğrular niteliktedir. Kou (1985), Locke (1986), Yang (1994), Shender (1998), Kasap (1999), Chin (2002), Laughlin (2004) ve Young (2010) tarafından yapılan araştırmaların sonucunda grup piyano eğitiminin performans becerilerinin gelişimine olumlu yönde etkisinin yanı sıra piyanodaki işlevsel becerileri kazandırmaya ve uygulamaya imkân sağladığı ve bu eğitimin etkili, uygun bir yöntem olduğu vurgulanmıştır.

Araştırmalardaki sonuçlara ek olarak grup piyano eğitiminin mevcut yöntemlerle verilen ders içeriklerine ve işleyişlerine göre pratik ve verimli bir yöntem olması nedeniyle

müzik öğretmeni adayları bu yöntemle gelecekteki mesleki ihtiyaçlarına daha iyi hazırlanacaklardır. Müzik öğretmenlerine yukarıda sıralanan işlevsel becerilerden özellikle transpoze ve eşikleme becerilerine etkili bir şekilde hakim olmaları için grup piyano eğitimi ile nasıl bir farklılık yaratılacağına tespit edilmesi ihtiyacı duyulmuştur.

Bu araştırma ile grup piyano derslerinin müzik eğitimi öğrencilerinin okul şarkılarını eşikleme ve transpoze becerilerinin geliştirilmesine olan etkisinin ölçülmesi amaçlanmıştır. Araştırma Aydın'ın "Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi 3. Sınıf Öğrencilerinin Okul Şarkılarını Eşikleme ve Transpoze Becerilerinin Geliştirilmesinde Grup Piyano Öğretiminin Etkisi (2012)" başlıklı doktora tezi kapsamında yapılmıştır.

Araştırmada Gazi Üniversitesi (GÜ), Gazi Eğitim Fakültesi (GEF), Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü (GSEB), Müzik Eğitimi Anabilim Dalı (MEAD) 3.sınıf öğrencilerinin eşikleme ve transpoze becerilerini geliştirmede, grup piyano öğretiminin anlamlı bir etkisinin olup olmadığını ortaya koymak için aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1. Grup piyano öğretiminin, MEAD 3. sınıf öğrencilerinin majör tonalitede yazılmış piyano parçası üzerinde eşikleme ve transpoze becerilerini geliştirmede deney ve kontrol grubu puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

2. Grup piyano öğretiminin, MEAD 3. sınıf öğrencilerinin minör tonalitede yazılmış piyano parçası üzerinde eşikleme ve transpoze becerilerini geliştirmede deney ve kontrol grubu puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

3. Grup piyano öğretiminin, MEAD 3. sınıf öğrencilerinin eşikleme ve transpoze becerilerini geliştirmede deney ve kontrol gruplarının toplam puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma deneysel nitelikte bir çalışmadır. Deneysel araştırmalarda bilimsel değeri en yüksek denemeler, gerçek deneme modelleriyle yapılanlardır. Bu araştırmada gerçek deneme modellerinden "öntest-sontest kontrol gruplu model" kullanılmıştır.

Grupların Oluşturulması

Araştırmanın yapıldığı öğrenci grubunu; 2010-2011 öğretim yılında GÜ, GEF, GSEB, MEAD'nda 3.sınıfta öğrenim gören 40 öğrenci oluşturmaktadır. Deney ve kontrol grubunun dağılımı için ilk olarak *Kolmogorov-Smirnov testi* uygulanmış, verilerin karşılaştırılan gruplar için normal dağılıma uyup uymadığı incelenmiştir. Veriler normal dağılıma sahip olduğundan iki grubun karşılaştırılmasında *Independent Sample t testi* kullanılmıştır. Grupların karşılaştırılmasına ilişkin testlerde varyans homojenliği varsayımı *Levene testi* ile incelenmiş ve hangi test istatistiğinin dikkate alınacağına karar verilmiştir.

Öğrenciler öntestte piyano ile eşikleme ve transpoze alanında geliştirilen performans testi ile değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonucu elde edilen puanlara göre öğrenciler eş değer olacak şekilde 20'şer kişilik iki gruba ayrılmıştır. Bu grupların eş değer olup olmadıkları t testi ile kontrol edilmiş ve ilgili grupların eş değer olduğu görülmüştür ($p>.5$). Tesadüfi örneklem (random) yoluyla bu gruplardan biri deney, diğeri de kontrol grubuna atanarak gruplar oluşturulmuştur.

Verilerin Toplanması

Konuyla ilgili literatür taraması yapıldıktan sonra, grup piyano öğretiminin müzik öğretmeni adaylarının piyanoda eşikleme ve transpoze becerilerine ait gelişimlerini tespit etmek için Aydın tarafından Likert tipli "Piyano ile Eşikleme ve Transpoze Alanında Performans Testi" (2012) hazırlanmıştır. Performans testinde 1'den 9'a kadar olan maddeler eşikleme becerisine, 10'dan 15'e kadar olan maddeler ise transpoze becerisine aittir.

Performans testini değerlendirmek için sekiz ölçülük majör ve minör tonalitede birbiriyle eş değerde iki adet piyano parçası yazılmış ve cevap anahtarı oluşturulmuştur.

Piyano parçaları aynı zamanda deney ve kontrol grubunu oluşturan öğrencilerin eşikleme ve transpoze becerilerinin durumunu belirlemek amacıyla öntest ve sontestte de kullanılmıştır. Öğrencilerin önceden seslendirmiş veya duymuş olma ihtimalinin araştırma sonucunu olumsuz etkileyebileceği düşüncesiyle parçalar, Milli Eğitim Bakanlığı'nın yayınladığı II. Kademe Kılavuz kitaplarında yer alan şarkıların düzeylerine göre ve GÜ, MEAD'nda görev yapmakta olan iki öğretim elemanı ile beraber hazırlanmıştır.

İşlem

DeneySEL çalışmanın gerçekleştirilmesi için deney ve kontrol grupları bireysel piyano derslerini GÜ, GEF, MEAD'nda görev yapan sekiz öğretim elemanı ile sürdürmüştür. Kontrol grubu sadece bireysel piyano dersleri almaya devam etmiştir. Deney grubuna ise bireysel piyano derslerinin yanı sıra, altı hafta süresince grup ortamında piyano eğitimi verilmiştir. Dersler 50 dakikalık süre içinde iki, üç ya da dört kişilik gruplar halinde işlenmiştir.

GÜ, GEF, MEAD öğretim elemanlarından alınan uzman görüşleri doğrultusunda; araştırmanın deney grubu öğrencilerine altı hafta süresince uygulanan grup piyano derslerinin yeterli olduğu saptanmıştır. Günlük ders planındaki ünitelerde işlenen konular, öğrencilerden geliştirmeleri beklenen eşikleme ve transpoze becerilerine dair olan konuları kapsamaktadır.

Yapılan grup piyano derslerinde işlenen konularda belli bir düzen ve sıra dikkate alınmıştır. Birinci haftadan 6. haftaya kadar olan süreç içerisinde derslerde çalışılan piyano parçalarının ölçü sayıları giderek fazlaşmış, eşlik yapma çalışmalarında kullanılan I. ve V. derecelere yeni armonik kalıplar eklenmiştir. Her derste yeni bir eşlik modeli ile piyano parçaları eşiklenmiş ve parçalar transpoze edilirken farklı (transpoze edilecek tonaliteye uzak-yakın, farklı sayıda bemol-diyez içeren) tonalitelerin kullanılmasına özen gösterilmiştir. Çalışmalar majör ve minör tonalitede yazılmış parçalarda eşit bir şekilde yapılmıştır. Öğrenciler piyano parçalarına öncelikle kendi kendilerine eşlik partileri yazmışlar ve eşikledikleri parçaları transpoze etmişlerdir. Daha sonra çalışmalarındaki doğru/yanlış yönleri grup içindeki diğer arkadaşlarıyla tartışarak ve birbirlerinin fikirlerinden yararlanarak öğretmen denetiminde çalışmalarına yön vermişlerdir. Derslerde piyano parçalarını öğrenciler önce teker teker, daha sonra hep birlikte çalmış ve birbirlerinin yaptığı müziği duyumsamışlardır. Aşağıda deney grubu ile yapılan grup piyano derslerinde işlenen konulara ve hedeflere yer verilmiştir.

1.Hafta:

Ünite: Majör tonalitede yazılmış basit zamanlı ezginin grup içinde piyanoda eşiklenmesi ve başka bir tona transpoze edilmesi.

Hedef: Basit zamanlı (2/4, 3/4, 4/4) majör tonalitede yazılmış ezgileri, beş parmak pozisyonunda, I.ve V. dereceler ile belirtilen tona grup içinde transpoze edebilme.

2. Hafta:

Ünite: Minör tonalitede yazılmış basit zamanlı ezginin grup içinde piyanoda eşiklenmesi ve başka bir tona transpoze edilmesi.

Hedef: Basit zamanlı (2/4, 3/4, 4/4) minör tonalitede yazılmış ezgileri, beş parmak pozisyonunda, i.ve V. akor dereceleri ile belirtilen tona grup içinde transpoze edebilme.

3.Hafta:

Ünite: Majör tonalitede yazılmış basit zamanlı ezginin dominant, dominant 7'li akorları ve kırık akor eşlik modeli ile grup içinde piyanoda eşiklenmesi ve başka bir tona transpoze edilmesi.

$I-V_3^6$ - I ve $I-V_5^6$ - I akor bağlantılarını grup içinde bütün majör tonlarda çalmak

Verilen ezgileri grup içinde kırık akor eşlik modeli (ilgili tonun 1.,3. ve 5.seslerinin sırayla çalınması. Ör: Do majör tonunda: do-mi-sol) ile eşiklemek ve başka bir tona transpoze etmek

Hedef: Basit zamanlı (3/4, 4/4) majör tonda yazılmış sekiz veya onaltı ölçüden oluşan ezgileri, beş parmak pozisyonunda, I-V⁷-V⁶/₅ akorlarını kullanarak kırık akor eşlik modeliyle eşlikleyebilme ve belirtilen tona grup içinde transpoze edebilme.

4.Hafta:

Ünite: Majör tonalitede yazılmış basit/bileşik zamanlı ezginin sudominant, dominant, dominant 7'li akorları ve Alberti bas/vals eşlik modeli ile grup içinde eşliklenmesi ve başka bir tona transpoze edilmesi.

I-IV⁶/₄ -I akor bağlantısını bütün majör tonlarda grup içinde çalmak

Verilen ezgileri Alberti bas veya Vals eşlik modeli ile grup içinde eşiklemek ve başka bir tona transpoze etmek

Hedef: Basit/bileşik zamanlı (3/4, 4/4, 6/8) majör tonda yazılmış sekiz veya on ölçüden oluşan ezgileri, beş parmak pozisyonunda, I, V⁷, V⁶/₅, IV, IV⁶/₄ akorlarını kullanarak Alberti bas/Vals eşlik modellerinden uygun olanıyla eşlikleyebilme ve belirtilen tona grup içinde transpoze edebilme.

5.Hafta:

Ünite: Majör tonalitede yazılmış basit zamanlı ezginin sudominant, dominant, dominant 7'li akorları ve uygun eşlik modeli (Akor, Kırık akor, Alberti bas/Vals eşlik) seçilerek grup içinde eşiklenmesi ve başka bir tona transpoze edilmesi.

I-IV⁶/₄ -I-V⁷-I akor bağlantısını bütün majör tonlarda grup içinde çalmak

Verilen ezgileri uygun eşlik modeli ile grup içinde eşiklemek ve başka bir tona transpoze etmek

Hedef: Basit zamanlı (3/4, 4/4) majör tonda yazılmış onaltı veya yirmi dört ölçüden oluşan ezgileri, beş parmak pozisyonunda, I, V⁷, V⁶/₅, IV, IV⁶/₄ akorlarını kullanarak uygun eşlik modeliyle (Akor, Kırık akor, Alberti bas, Vals eşlik) eşikleyebilme ve belirtilen tona grup içinde transpoze edebilme.

6. Hafta:

Ünite: Minör tonalitede yazılmış basit zamanlı ezginin sudominant, dominant, dominant 7'li akorları ve uygun eşlik modeli (Akor, Kırık akor, Alberti bas, Vals eşlik) seçilerek grup içinde eşiklenmesi ve başka bir tona transpoze edilmesi.

i-iv⁶/₄ -i-i⁷-i akor bağlantısını bütün minör tonlarda grup içinde çalmak

Verilen ezgileri uygun eşlik modeli ile grup içinde eşiklemek ve başka bir tona transpoze etmek

Hedef: Basit zamanlı (4/4) minör tonda yazılmış onaltı ölçüden oluşan ezgiyi, beş parmak pozisyonunda, i, V⁷, V⁶/₅, iv, V⁶/₄, iv⁶/₄ akorlarını kullanarak uygun eşlik modeliyle eşikleyebilme ve belirtilen tona grup içinde transpoze edebilme.

Öğrencilerin grup piyano eğitimi öncesinde yapılan öntest ve derslerin ardından yapılan sontest uygulamaları araştırmacı tarafından video ile kaydedilmiştir. Video görüntüleri üç gözlemci tarafından, araştırmacının hazırladığı piyano ile eşikleme ve transpoze alanında geliştirilen performans testi ile değerlendirilmiştir. Üç gözlemci, MEAD'nda 3.sınıfta öğrenim gören öğrencilerin piyanodaki eşikleme ve transpoze becerilerini gözleyerek grup piyano yönteminin bu beceriler üzerinde etkisinin olup olmadığını ölçmüştür.

Verilerin Analizi

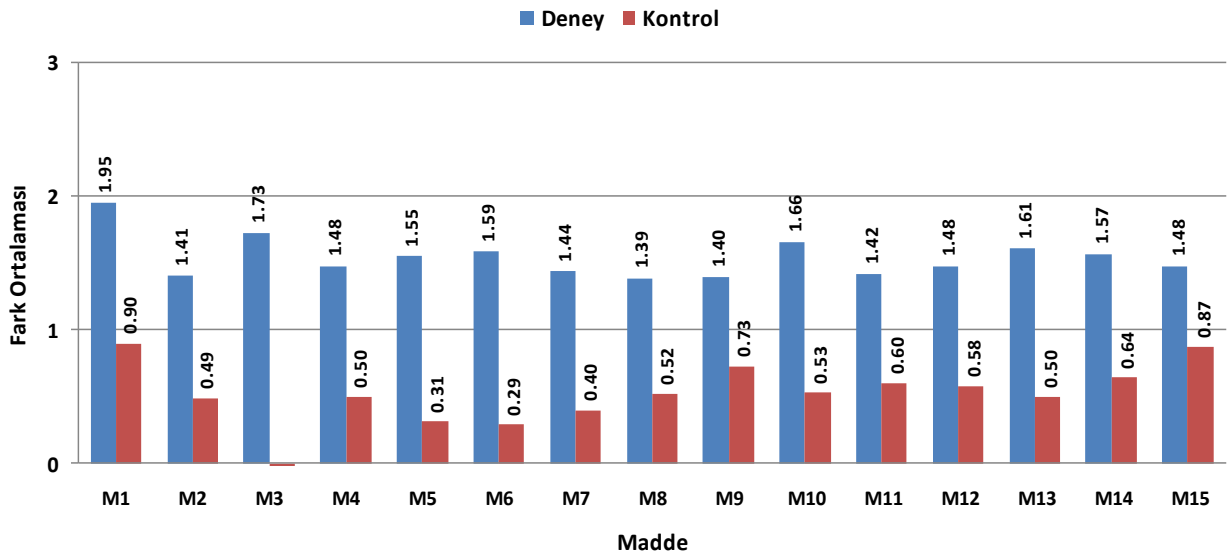
Çalışmada verilerin analizi için deney grubunun sontest-öntest fark puanları ile kontrol grubu öntest-sontest fark puanları belirlenmiştir. İki grubun fark puanları arasındaki farklar bağımsız gruplar için uygulanan t-testi ile test edilmiş ve grup piyano eğitiminin

öğrencilerin piyanoda eşikleme ve transpoze becerilerini geliştirmede etkili olup, olmadığı ortaya konulmuştur. Çalışmada analizler için elde sonuçlar 0.05 anlamlılık düzeyinde yorumlanmıştır. Çalışmada yer alan analizler için SPSS 19.0 paket programı kullanılmıştır.

BULGULAR

1.Deney ve Kontrol Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Majör Tonalitedeki Parça ile Performans Testinden Elde Ettikleri Puanların Sontest-Öntest Fark Puanlarına İlişkin Bulgular

Araştırmanın bu kısmında grup piyano öğretiminin, müzik eğitimi bölümü üçüncü sınıf öğrencilerinin majör tonalitede yazılmış piyano parçası üzerinde eşikleme ve transpoze becerilerini geliştirip, geliştirmediği sorulmaktadır. Bu hipoteze cevap bulmak amacıyla deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin ölçekten elde ettikleri son test-ön test fark puanlarına ait histogram grafiği Şekil 1’de verilmiştir.

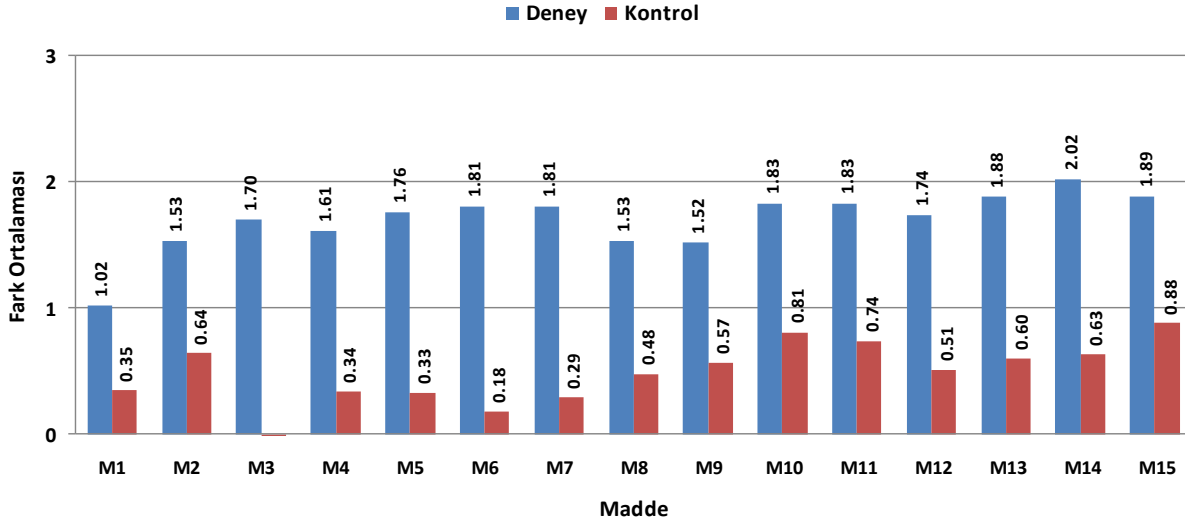
Şekil 1. Deney ve kontrol grubunu oluşturan öğrencilerin maddeler düzeyinde majör tonalitedeki piyano parçasına ilişkin son test karşılaştırmaları

Şekil 1’e ait olan 1’den 9’a kadar olan maddeler eşikleme becerisine, 10’dan 15’e kadar olan maddeler de transpoze becerisine ilişkindir. Eşikleme becerisine ilişkin olan 3. (Eşlik figürünü istenilen şekilde çalabiliyor mu? ve 5. (Eşikleme sırasında sağ eldeki ezgiyi, yazıldığı şekliyle çalabiliyor mu?) maddelerdeki farklılık diğer maddelere göre daha anlamlı gözükmektedir. Transpoze becerisine ilişkin olan 10. (Sağ eldeki ezgiyi yazıldığı şekliyle yeni tona transpoze edebiliyor mu?) ve 13. (Transpoze yaparken parça içindeki tartım kalıplarına dikkat edebiliyor mu?) maddelerdeki farklılık diğer maddelere göre daha anlamlı gözükmektedir.

Sontest-öntest puan farklarının maddeler düzeyindeki majör tonalitede yazılmış piyano parçası ölçümlerine ilişkin anlamlı farklılıklara bakıldığında, öğrencilere uygulanan grup piyano derslerinin; majör tonalitedeki bir piyano parçasına eşlik yapmak için parçaya uygun eşlik figürü bulma ve uygulama, eşikleme yaparken parçanın ezgisini doğru ve temiz bir şekilde çalma, transpoze ederken, parçanın ezgisini ve tartım kalıplarını doğru bir şekilde koruyarak çalma becerilerine olumlu yönde bir etkisi olduğu söylenebilir.

2. Deney ve Kontrol Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Minör Tonalitedeki Parça ile Performans Testinden Elde Ettikleri Puanların Sontest-Öntest Fark Puanlarına İlişkin Bulgular

Araştırmanın bu kısmında grup piyano öğretiminin, müzik eğitimi bölümü üçüncü sınıf öğrencilerinin minör tonalitede yazılmış piyano parçası üzerinde eşikleme ve transpoze becerilerini geliştirip geliştirmediği sorulmaktadır. Bu hipoteze cevap bulmak amacıyla deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin ölçekten elde ettikleri sontest-öntest fark puanlarına ait histogram grafiği Şekil 2’de verilmiştir.

Şekil 2. Deney ve kontrol grubunu oluşturan öğrencilerin maddeler düzeyinde minör tonalitedeki piyano parçasına ilişkin son test karşılaştırmaları

Şekil 2 incelendiğinde eşikleme becerisine ilişkin olan 1. ve 9. maddeler arasından 5. (Eşikleme sırasında sağ eldeki ezgiyi, yazıldığı şekliyle çalabiliyor mu?) ve 6. (Eşikleme yaparken parça içerisindeki tartım kalıplarına dikkat edebiliyor mu?) maddelerdeki farklılık diğer maddelere göre daha anlamlı gözükmektedir. Transpoze becerisine ilişkin olan 10. ve 15. maddeler arasından ise 12. (Transpoze yaparken parçadaki akor derecelerini (sol elde) armoni kurallarına göre bağlayabiliyor mu?) ve 14. (Parçayı ölçü sayısına uygun transpoze edebiliyor mu?) maddelerdeki farklılıklar diğer maddelere göre daha anlamlı gözükmektedir.

Sontest-öntest puan farklarının maddeler düzeyindeki minör tonalitede yazılmış piyano parçası ölçümlerine ilişkin anlamlı farklılıklara bakıldığında, öğrencilere uygulanan grup piyano derslerinin; eşikleme yaparken ezgiyi yazıldığı gibi çalma ve tartım kalıplarına dikkat etme, transpoze ederken akor derecelerini armoni kurallarına göre doğru bir şekilde bağlama ve parçanın ölçü sayısına dikkat ederek transpoze etme becerilerine olumlu yönde bir etkisi olduğu söylenebilir.

3. Deney ve Kontrol Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Toplam Puanlarının Sontest-Öntest Puanları Yönünden Karşılaştırılması

Araştırmanın bu kısmında grup piyano öğretimi sonrası, müzik eğitimi bölümü üçüncü sınıf öğrencilerinin eşikleme ve transpoze becerilerini geliştirmede deney ve kontrol grupları genel puanlarının değişip değişmediği sorulmaktadır. Bu hipoteze cevap bulmak amacıyla, deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin majör ve minör tonalitedeki piyano parçaları ile elde ettikleri toplam puanların sontest-öntest fark puanlarının $\bar{X}$ 'ları, SS'ları, t değerleri hesaplanmış ve tablo 1 ile 2’de verilmiştir.

Tablo 1. Deney ve kontrol grubunu oluşturan öğrencilerin majör tonalitedeki parça ile performans testinden elde ettikleri toplam puanların sontest-ön test puanlarının $\bar{X}$ 'ları, SS'ları ve t değerleri

Grup	N	$\bar{X}$	SS	t	p
Deney	20	1.54	.74	4.81***	.001
Kontrol	20	.51	.61		

*** p<.0

Tablo 1 incelendiğinde deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin majör tonalitedeki piyano parçasına ait puanları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir [$t_{(38)}=4.81;p<.001$]. Ortalama değerler incelendiğinde deney grubu öğrencilerindeki sontest-öntest puan farkının kontrol grubu öğrencilerine göre daha fazla olduğu söylenebilir.

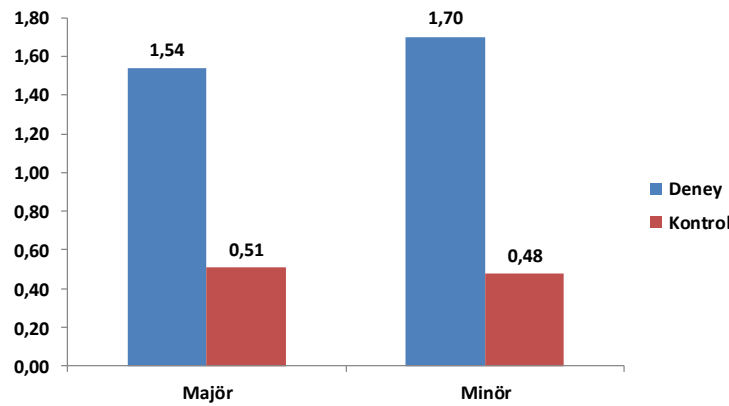
Tablo 2. Deney ve kontrol grubunu oluşturan öğrencilerin minör tonalitedeki parça ile performans testinden elde ettikleri toplam puanların sontest-öntest puanlarının $\bar{X}$ 'ları, SS'ları ve t değerleri

Grup	N	$\bar{X}$	SS	t	p
Deney	20	1.70	.79	5.09***	.001
Kontrol	20	.48	.72		

*** p<.001

Tablo 2 incelendiğinde deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin minör tonalitedeki piyano parçasına ait puanları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir [$t_{(38)}=5.09;p<.001$]. Ortalama değerler incelendiğinde deney grubu öğrencilerindeki sontest-öntest farkının kontrol grubu öğrencilerine göre daha fazla olduğu söylenebilir.

Majör ve minör tonalitedeki piyano parçalarına ait ölçümler için, deney ve kontrol gruplarının fark puanları karşılaştırılmasına ilişkin histogram grafiği aşağıda verilmiştir.

Şekil 3. Öğrencilerin fark puanlarına göre deney ve kontrol grubu karşılaştırmaları

Tablo 1-2 ve Şekil 3 incelendiğinde; deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin aldıkları puanlar birbirinden farklılık göstermektedir. Deney grubundaki öğrencilerinin, eşikleme ve transpoze becerilerinin gelişmesine ilişkin puanları, kontrol grubundaki öğrencilerin puanlarından yüksektir. Dolayısıyla, grup piyano eğitiminin öğrencilerin bu becerilerine olumlu yönde bir etkisi olduğunu söylemek mümkündür.

Yukarıda verilen sonuçlar ışığında okul şarkıları düzeyinde majör ve minör tonalitedeki piyano parçalarını eşikleme yapma ve transpoze etmede grup piyano eğitiminin etkili bir yöntem olduğu ve grup piyano eğitimi ile öğrencilerin gelecekteki mesleki ihtiyaçlarına daha iyi hazırlanacağı görülmektedir. Varılan bu sonuç, çalışmanın bulgularıyla da desteklenmektedir.

SONUÇ

1. Grup piyano öğretiminin majör tonalitede yazılmış piyano parçası üzerinde eşikleme ve transpoze becerilerini geliştirmede deney ve kontrol grubunu oluşturan öğrencilerin performans testinden aldıkları son test puanlarına ilişkin bulgulara bakıldığında, eşlik figürünü istenilen şekilde çalabilme (akor-arpej eşlik figürleri) ve eşikleme sırasında sağ eldeki ezgiyi, yazıldığı şekliyle çalabilme becerilerindeki olumlu gelişmeler diğer becerilere göre daha fazladır. Transpoze becerisine ilişkin olan, sağ eldeki ezgiyi yazıldığı şekliyle yeni tona transpoze edebilme ve transpoze yaparken parça içindeki tartım kalıplarına dikkat edebilme becerilerindeki farklılıklar da diğer becerilere göre daha anlamlı gözükmektedir. Majör tonalitedeki piyano parçası üzerinde belirtilen bu becerileri uygulamada, deney ve kontrol grubu öğrencileri son test ölçümlerinde deney grubu lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Bu bulgular; grup piyano eğitiminin majör tonalitedeki piyano parçası üzerinde eşikleme ve transpoze becerilerini geliştirmede olumlu yönde etkili olduğunu göstermektedir.

2. Grup piyano öğretiminin minör tonalitede yazılmış piyano parçası üzerinde eşikleme ve transpoze becerilerini geliştirmede deney ve kontrol grubunu oluşturan öğrencilerin performans testinden aldıkları son test puanlarına ilişkin bulgulara bakıldığında, eşikleme sırasında sağ eldeki ezgiyi, yazıldığı şekliyle çalabilme, eşikleme yaparken parça içerisindeki tartım kalıplarına dikkat edebilme becerilerindeki farklılıklar diğer becerilere göre daha anlamlıdır. Transpoze becerisine ilişkin olan, transpoze yaparken parçadaki akor derecelerini (sol elde) armoni kurallarına göre bağlayabilme, parçayı ölçü sayısına uygun transpoze edebilme becerilerindeki anlamlı farklılıklar diğer becerilere göre daha fazladır. Minör tonalitedeki piyano parçası üzerinde belirtilen bu becerileri uygulamada, deney ve kontrol grubu öğrencileri son test ölçümlerinde deney grubu lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Bu bulgular; grup piyano eğitiminin minör tonalitedeki piyano parçası üzerinde eşikleme ve transpoze becerilerini geliştirmede olumlu yönde etkili olduğunu göstermektedir.

3. Grup piyano öğretiminin deney ve kontrol grubunu oluşturan öğrencilerin eşikleme ve transpoze becerilerini geliştirmede toplam puanlarına ilişkin bulgulara bakıldığında, deney grubu öğrencilerinin grup piyano eğitimi sonrası son test puanları, kontrol grubunun son test puanlarından yüksektir. Bu durum hem majör hem de minör tonalitedeki piyano parçaları için de geçerlidir. Bu bulgular, öğrencilere uygulanan grup piyano eğitiminin, onların majör ve minör tonalitedeki piyano parçalarını eşikleme ve transpoze becerilerini olumlu yönde geliştirmede etkili bir düzeyde olduğunu göstermektedir.

ÖNERİLER

1. Üniversitelerin Eğitim Fakülteleri, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı müfredat programları işlevsel piyano becerilerinin müzik öğretmenliği mesleğindeki önemi göz önüne alınarak yeniden düzenlenmelidir.

2. İşlevsel piyano becerilerinin kolaylıkla ve etkili bir şekilde uygulandığı grup piyano yaklaşımı, müzik eğitimi anabilim dalları müfredat programlarında yer almalıdır.

3. MEADalları'nda grup piyano yaklaşımını uygulamak amacıyla müzik laboratuvarları kurulmalıdır. Grup piyano eğitimi alanında yapılan teknolojik gelişmeler takip edilmeli ve öğrencilerin bu araç-gereçlerden yararlanması sağlanmalıdır.

4. MEADalları grup piyano yöntemini uygulamak için yine aynı kuruluşların lisansüstü programlarında grup piyano öğretmenleri yetiştirilmelidir.

5. Grup piyano yaklaşımının programlarda yer almasıyla birlikte grup piyano metotları hazırlanmalıdır. Klasik batı müziğinin örneklerinin yanı sıra Türk bestecilerinin yazdığı eserler de grup piyano derslerinde kullanılmalıdır. Ayrıca, Türk sanat müziği ve halk müziğine ait dağarcık da grup piyano müfredatı içerisinde öğretilmelidir.

KAYNAKÇA

- Aydınlı, D. (2012). *Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi 3. sınıf öğrencilerinin okul şarkılarını eşikleme ve transpoze becerilerinin geliştirilmesinde grup piyano öğretiminin etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Burkett, A. (1982). The challenge of group piano teaching and the rewards. *Music Educators Journal*, 69(3), 31-33.
- Chin, H. L. (2002). *Group piano instruction for music majors in the United States: A study of instructor training, instructional practice and values relating to functional keyboard*. Unpublished doctoral thesis, The Ohio State University.
- Johnson, G. W. (1987). *Group piano instructional priorities for music majors in higher education settings in the United States*. Unpublished doctoral dissertation, Brigham Young University.
- Kasap, B. (1999). *The status of undergraduate secondary piano instruction in selected departments of music education in Turkey with recommendations for teaching functional piano skills in groups*. Unpublished doctoral dissertation, The University of Oklahoma.
- Kasap, B. (2005). İşlevsel piyano becerilerinin müzik öğretmenleri için önemi. *Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(1), 149-154.
- Kasap, B. (2005). Amerika Birleşik Devletleri'nde grup piyano eğitimi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(3), 191-206.
- Kou, M. L. (1985). *Secondary piano instruction in the colleges and universities of the Republic of China with recommendations for incorporating American group piano instructional methods into the curricula*. Unpublished doctoral dissertation, University of Oklahoma.
- Laughlin, E.M. (2004). *Survey of improvisation in group piano curricula in colleges and universities accredited by the national association of schools of music*. Unpublished doctoral dissertation, University of South Carolina.
- Locke, B. (1986). *The college piano class: status and practices of group piano instruction at selected universities in Arkansas, Louisiana, Mississippi, Oklahoma and Tennessee*. Unpublished doctoral dissertation, The University of Southern Mississippi.
- McClung, A. (2000). Extramusical Skills in the Music Classroom. *Music Educators Journal*, March, 37-39
- McDonald, S. R. (1989). *A Survey of the curricular content of functional keyboard skills classes designed for undergraduate majors*. Unpublished doctoral dissertation, The University of Oklahoma.
- Özen, M. (1998). *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü son sınıf öğrencilerinin piyanoyu müzik öğretmenliğinin gerekleri doğrultusunda kullanma becerileri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Shender, M. (1998). *An evaluation of the effectiveness of a group piano class piano program using electronic keyboard and computer technology*. Unpublished doctoral dissertation, Columbia University.
- Shockley, R.P. (1982). Advanced group instruction: Some implications for teacher training. *Campus Focus*, 22, 103-109.
- Stevens, K. (1989). Interaction: the hidden key to success in group piano teaching. *International Journal of Music Education*, 13, 3-10.
- Yang, Y.J. (1994). *The effects of solmization and rhythmic movement training on the achievement of beginning group piano students at the elementary school level*. Unpublished doctoral dissertation, The University of Michigan.
- Young, M.M. (2010). *The use of functional piano skills by Selected professional musicians and its implications for group piano curricula*. Unpublished doctoral dissertation, The University of Texas.
- Yüksek Öğretim Kurumu

http://www.yok.gov.tr/component/option,com_docman/task,cat_view/gid,134/Itemid,88/ 27.04.2012'de alınmıştır.

The Effects Of Group Piano Instruction On Development Of Harmonization And Transposition Skills Of Junior Students Of Music Education

Demet AYDINLI³, Belir TECİMER⁴

Summary

Introduction

Group piano instruction provides the development of functional piano skills in addition to performance skills. Group piano instruction which is more practical and effective method than existing private settings and methods is recommended for future's music teachers in order to obtain transposition and harmonization skills efficiently. Therefore, future's music teachers can get ready for their professional life in a better way. Besides, it has been revealed that teachers, who apply the group piano instruction and general music curricula together, reached their goals easily and effectively. Because of these reasons, group piano instruction should be considered for the music teacher training schools. The piano lessons which will be given in a group setting will have a significant effect on acquiring functional piano skills for music teachers in their professional lives.

The purpose of this investigation is to determine whether the group piano instruction has a significant effect on the development of the functional piano skills such as harmonization and transposition of the junior students in Gazi University, Department of Music Education.

Method

This research has an experimental study and the pretest-posttest design control group model was applied. After reviewing the literature on the subject, the researcher prepared "Performance Test of Harmonization and Transposition on the Piano". The study group of the research consisted of 40 junior students in GU, Department of Music Education in the fall semester of the academic year 2010-2011. The control and experimental groups have been chosen by random sampling. The students were assigned to groups as each of them includes 20 students. Before the experiment, the groups completed "Performance Test of Harmonization and Transposition on the Piano" prepared by the researcher to assess their levels based on harmonization and transposition. The experimental group was provided with piano instructor during 6-week in a group setting in addition to regular private piano lessons. Meanwhile, control groups have maintained only their private piano lessons. Pretest-posttest practice of students was video-taped by the researcher. The video images were evaluated through "Performance Test of Harmonization and Transposition on the Piano" by the experts. The differences between the pretest and posttest scores of experimental and control groups were identified for the analysis of data. The differences were tested with *t-test*. The results obtained from the analyses, were evaluated regarding 0.05 significance level. SPSS 19.0 packaged software was used for the analysis in the study.

Conclusion and Suggestions

As a result of the research, the points of students involved in the experimental and control groups showed differences from each other. It has been concluded that posttest performance points of the students of the experimental group were significantly higher than

---

³ Assistant Professor, Cumhuriyet University, College of Fine Arts, Department of Musicology, daydinli@cumhuriyet.edu.tr

⁴ Associate Professor, Gazi University, Faculty of Education, Department of Music Education, belir@gazi.edu.tr

the points of students of the control group as a result of the group piano instruction. This situation was also valid for the major and minor piano pieces. The results showed that group piano instruction had a profound influence on the students to improve their skills of harmonization and transposition.

By considering the survey results, following recommendation can be made:

1. Group piano instruction which plays a significant role in improving functional skills easily and effectively should be included in music education curriculum.
2. Group piano instruction laboratories should be established in order to give group piano instruction properly.
3. Technological developments in the field of the group piano instruction should be observed and be provided for the future music teachers for their own benefits.